

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 2Co/53/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7619205910
Dátum vydania rozhodnutia: 17. 03. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Zuzana Matyiová
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2022:7619205910.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Košiciach v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Zuzany Matyiovej a sudkýň JUDr. Anny Slovinskej a JUDr. Oľgy Mičietovej v spore žalobcu U.Z. K., T.. XX.XX.XXXX, H. R. XXX, zast. Advokátska kancelária - Ján Buroci, s.r.o., so sídlom Spišská Nová Ves, Za Šestnástkou 17, proti žalovanej T. H., T.. XX.X.XXXX, zast. zákonnou zástupkyňou Emíliou Bujnovskou, nar. 13.9.1984, obe bytom R. XX, zast. JUDr. Milanom Kuzmom, advokátom, so sídlom Košice, Floriánska 16, o určenie neúčinnosti právneho úkonu, o odvolaní žalovanej proti rozsudku 5C/50/2019-100 z 10.12.2020 Okresného súdu Spišská Nová Ves

rozhodol:

P o t v r d z u j e rozsudok.

P r i z n á v a žalobcovi náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu.

o d ô v o d n e n i e :

1. Súd prvej inštancie (ďalej len „súd“) napadnutým rozsudkom určil, že právny úkon Darovacia zmluva V-189/2017 zo 7.4.2017, uzatvorená medzi prevádzateľkou J. H., T.. XX.X.XXXX, H. R. XX a nadobúdateľkou - žalovanou, ktorej predmetom bol prevod celého vlastníckeho podielu 1/1 k nehnuteľnostiam zapísaným na LV č. XXXX evidovanom pre obec a katastrálne územie Helcmanovce, a to ku stavbe so súpisným číslom 75 stojacej na parcele KN-C 290/1 zastavaná plocha a nádvorie o výmere 119 m², k parcele KN-C 290/1 zastavaná plocha a nádvorie o výmere 119 m², k parcele KN-C 290/2 zastavaná plocha a nádvorie o výmere 190 m², k parcele KN-C 291 záhrady o výmere 395 m², je voči žalobcovi neúčinná. Žalobcovi priznal proti žalovanej náhradu trov konania v rozsahu 100 %, o výške ktorej bude po právoplatnosti rozsudku rozhodnuté samostatným uznesením.

2. Vyhovela tak žalobe, ktorú žalobca skutkovo odôvodnil tým, že právoplatným a vykonateľným rozsudkom pre zmeškanie sp. zn. 13C/430/2015 z 10. júla 2018 Okresného súdu Spišská Nová Ves, bola žalovaná J. H., T.. XX.X.XXXX (zákonná zástupkyňa maloletej žalovanej v tomto konaní, pozn. odvolacieho súdu) zaviazaná zaplatiť mu sumu 11.150,50 € s úrokom z omeškania 5,05 % ročne zo sumy 11.150,50 € od 10.06.2015 do zaplatenia, všetko do troch dní od právoplatnosti tohto rozsudku. J. H. pred vyhlásením tohto rozsudku bola výlučnou vlastníčkou nehnuteľností konkretizovaných v bode 1. odôvodnenia tohto rozsudku. V priebehu súdneho konania sp. zn. 13C/430/2015 o zaplatenie 11.150,50 € s prísl., ich darovacou zmluvou V-189/2017 zo 7.4.2017 darovala svojej 5 ročnej dcére T. H., T.. XX.X.XXXX. Podľa žalobcu išlo o jediný hodnotný majetok postihnuteľný v prípade vzniku exekučného titulu. V súčasnosti je pre vyššie uvedený exekučný titul vedené exekučné konanie, avšak bez toho, aby žalovaná dobrovoľne plnila. Samotný prevod vlastníckeho práva neznamenal žiadnu faktickú zmenu, nakoľko J. H. v dome ďalej býva, a teda má za to, že jediným dôvodom prevodu bolo oslabenie jeho možnosti domôcť sa pohľadávky. Súčasťou darovacej zmluvy totiž bolo i vecné bremeno doživotného užívania predmetných nehnuteľností v prospech J. H..

3. Z vykonaného dokazovania súd ustálil, že Okresný súd Spišská Nová Ves rozsudkom pre zmeškanie sp. zn. 13C/430/2015 z 10.7.2018, právoplatným dňa 10.8.2018 a vykonateľným 14.8.2018, rozhodol o povinnosti žalovanej v uvedenom konaní J. H., zaplatiť žalobcovi U. K. sumu 11.150,50 € spolu s úrokom z omeškania vo výške 5,05 % ročne od 10.06.2015 do zaplatenia, všetko do troch dní od právoplatnosti rozsudku. Uznesením sp. zn. 13C/430/2015-171 z 19.11.2018, právoplatným 16.8.2019 v spojení s uznesením Krajského súdu v Košiciach sp. zn. 5Co/89/2019 z 23.7.2019, bolo rozhodnuté o zamietnutí návrhu žalovanej J. H. na zrušenie predmetného rozsudku pre zmeškanie. Konanie sp. zn. 13C/430/2015 začalo dňa 5.10.2015 a žaloba bola žalovanej doručená 30.11.2015. Žalovanú v konaní na základe plnej moci udelenej dňa 11.11.2015 zastupoval Jozef Regrut. Nehnuteľnosti definované v bode 1. tohto odôvodnenia nadobudla maloletá žalovaná na základe darovacej zmluvy z 18.10.2016 od svojej matky J. H.. Právny úkon - darovacia zmluva a zmluva o zriadení vecného bremena spočívajúca v práve doživotného bývania a užívania predmetných nehnuteľností v prospech J. H., bola vzhľadom na vek obdarovanej schvaľovaná súdom v konaní Okresného súdu Spišská Nová Ves. Rozsudok o schválení sp. zn. 5P/145/2016 zo 14.11.2016, sa stal právoplatným 28.11.2016. Otec maloletej v predmetnom konaní uviedol, že právny úkon za maloletú podpísal, pretože má za to, že je v jej záujme keďže ním maloletá nadobúda nehnuteľnosť, ktorá je v dobrom stave. V súčasnosti je maloletá žalovaná podľa výpisu z LV XXXX k.ú. R. na základe darovacej zmluvy V-189/2017 zo 7.4.2017 výlučnou vlastníčkou nehnuteľností vid' bod 1. odôvodnenia s ťarchou, vecným bremenom doživotného bývania J. H.. Podľa realitnej kancelárie V. C. H. BT Reality ku dňu 9.11.2020 trhová cena nehnuteľností (odborným odhadom a analýzou porovnania cien podobných nehnuteľností), a to majetkovej podstaty zapísanej na LV č. XXXX pre k. ú. R. a dvoch drobných stavieb nezapísaných na predmetnom LV (zastrešený altánok a drevostavba letnej kuchyne) bola stanovená na sumu 68.000 €. Súd ďalej zistil, že u súdneho exekútora V. N. H. R. je pod sp. zn. 64EX 484/2019 vedené exekučné konania vo veci oprávneného U. K. (žalobcu) proti povinnej J. H. (matke mal. žalovanej). Exekučným titulom je rozsudok Okresného súdu Spišská Nová Ves sp. zn. 13C/430/2015 z 10.7.2018 a poverenie súdu z 18.10.2019. Exekútorom boli vykonané úkony na zistenie majetku povinnej s nasledovným záverom: lustrácia bánk pozitívna, vydaný príkaz a exekučný príkaz, lustrácia motorových vozidiel pozitívna, blokácia vozidla, lustrácia nehnuteľností negatívna, lustrácia Sociálnej poisťovne pozitívna, vydaný príkaz a exekučný príkaz zrážkami zo mzdy. Ku dňu 16.9.2020 bolo zo strany povinnej exekútorovi doposiaľ uhradených 1.174,43 €, ostáva uhradiť 16.718,13 € a úrok z omeškania vo výške 5,05 % ročne zo sumy 10.483,95 € od 17.9.2020 do zaplatenia. S povinnou nebola uzatvorená dohoda o splátkach. Okrem pohľadávky priznanej žalobcovi rozsudkom sp. zn. 13C/430/2015 z 10.7.2018, disponuje voči J. H. ďalšou pohľadávkou priznanou uznesením Okresného súdu Spišská Nová Ves sp. zn. 13C/430/2015-216 z 8.11.2019 vo výške 6.211,30 €, ktorá je rovnako predmetom exekučného konania. Matka maloletej žalovanej tvrdila, že jej úmyslom pri darovaní nehnuteľnosti nebolo ukrátiť žalobcu, ale zabezpečiť maloletú pre prípad, že by sa jej - matke, niečo stalo. Jediný, kto by sa o maloletú v takom prípade postaral, bol otec maloletej N. M., ktorý vo svojej svedeckej výpovedi uviedol, že v nehnuteľnosti žije s matkou maloletej vyše 10 rokov a výlučne on do nej investuje. Práve z tohto dôvodu, keďže s matkou maloletej nie sú manželmi chcel, aby nehnuteľnosť bola „prepísaná“ na dcéru. Matka maloletej žalovanej podľa lustrácie súdu v Sociálnej poisťovni je od 1.7.2016 vedená ako SZČO, od 4.1.2018 do 3.1.2019 bola zamestnancom Tatra banky, a.s., od 1.3.2019 do 29.2.2020 zamestnancom VÚB, a.s. a od 23.6.2020 doposiaľ je zamestnancom N. M. - M..

4. Súd aplikoval na posudzovanú vec § 42a ods. 1, 2, § 42b ods. 1, 2, § 116 Občianskeho zákonníka (ďalej len „OZ“) a dospel k záveru, že žaloba je dôvodná. Po teoreticko-právnom zdôvodnení inštitútu odporovacej žaloby a jej nevyhnutných predpokladov a náležitostí (bod 23. odôvodnenia rozsudku súdu prvej inštalácie) konštatoval, že žalobca v konaní uniesol dôkazné bremeno a preukázal svoju aktívnu legitímáciu, lebo v čase rozhodovania súdu mal voči svojej dlžníčke J. H. vymáhateľnú pohľadávku, ktorú sa nepodarilo uspokojiť z majetku dlžníka. J. H. bola právoplatným a vykonateľným rozsudkom Okresného súdu Spišská Nová Ves sp. zn. 13C/430/2015 z 10.7.2018 zaviazaná zaplatiť žalobcovi sumu 11.150,50 € spolu s úrokom z omeškania vo výške 5,05 % ročne od 10.6.2015 do zaplatenia a túto povinnosť si ku dňu rozhodnutia súdu dobrovoľne nespĺnila. Pasívne legitimovanou v spore je maloletá žalovaná, s ktorou ako nadobúdateľkou nehnuteľností (zapísaných na LV č. XXXX Y. Ú. R.) z darovacej zmluvy z 18.10.2016 dlžníčka J. H. urobila odporovateľný právny úkon, ktorým sa zbavila majetku s úmyslom ukrátiť uspokojenie vymáhateľnej pohľadávky žalobcu. Žalovaná, na ktorú dlžníčka žalobcu svoj majetok previedla, mala z uvedeného právneho úkonu prospech. Týmto odporovateľným platným právnym úkonom došlo v posledných troch rokoch pred podaním žaloby k takému zmenšeniu majetku J. H. ako dlžníčky, ktoré malo súčasne za následok, že žalobca ako veriteľ nemohol dosiahnuť

uspokojenie svojej pohľadávky z majetku dlžníčky, hoci nebyť tohto úkonu, by sa z majetku dlžníčky inak uspokojil. Súd poukázal na to, že sama dlžníčka vo svojej výpovedi potvrdila, že nedisponuje žiadnym hodnotnejším majetkom. Pohľadávku žalobcu sa doposiaľ nepodarilo uspokojiť ani v exekučnom konaní sp. zn. 64 EX 484/2019, v ktorom sa za obdobie jedného roka podarilo vymôcť sumu 1.174,43 €. Pohľadávka žalobcu je tak stále neuspokojená, povinnej ostáva naďalej uhradiť sumu 16.718,13 € a úrok z omeškania vo výške 5,05 % ročne zo sumy 10.483,95 € od 17.9.2020 do zaplatenia. Obrana žalovanej v konaní spočívajúca v tvrdení, že majetok dlžníka, z ktorého je možné sa uspokojiť predstavuje aj príjem z pracovnej činnosti neobstojí, nakoľko mzda nie je majetkom, ktorým dlžník momentálne reálne disponuje, ale ide o budúci majetok, ktorého reálne získanie je viazané na právne skutočnosti, a teda je neisté. V danej súvislosti nie je bez významu ani skutočnosť, že J. H. je v súčasnosti zamestnaná u svojho druhu, pričom jej príjem je podstatne nižší oproti príjmu, ktorý dosahovala u bývalého zamestnávateľa a ako sama uviedla, u tohto zamestnávateľa jej zrážky zo mzdy nie sú vykonávané. Ďalej súd argumentoval, že žalovaná je dcérou J. H., preto pri uskutočnení sporného právneho úkonu boli v postavení osôb sebe navzájom blízkych. Vychádzajúc z tejto skutočnosti, preukázanie úmyslu dlžníka ukrátiť žalobcu ako veriteľa, nebolo podmienkou odporovateľnosti, nakoľko takýto úmysel dlžníka sa v prípade blízkych osôb predpokladá. Bolo preto na žalovanej, aby pre svoj úspech v konaní preukázala, že úmysel J. H. ukrátiť žalobcu ako veriteľa nemohla ani pri náležitej starostlivosti poznať. Skutočnosť, že žalovaná bola v čase právneho úkonu maloletá, nemá vplyv na uvedenie vyvrátiteľnú právnu domnienku a tým ani na dôkazné bremeno žalovanej blízkej osoby. V posudzovanej veci bolo vzhľadom na vek maloletej rozhodujúce, či vynaloženie náležitej starostlivosti pri skúmaní dlžníkovho úmyslu ukrátiť veriteľa uskutočnil opatrovník resp. zákonný zástupca, ktorý ju pri právnom úkone zastupoval a ktorému táto povinnosť zo zastúpenia vyplývala (rozsudok Najvyššieho súdu SR sp. zn. 1Cdo/74/2009 z 30.11.2010). Maloletú žalovanú pri právnom úkone zastupoval jej zákonný zástupca, otec N. M.. V priebehu konania tento netvrdil (ani nepreukázal), že ako zástupca maloletej žalovanej pri tomto právnom úkone vynaložil náležitú starostlivosť pri skúmaní dlžníkovho úmyslu. Naopak, z vykonaného dokazovania vyplynulo, že otec maloletej žalovanej, ktorý ju pri napadnutom právnom úkone zastupoval, bol splnomocnený aj na zastupovanie J. H. v konaní sp. zn. 13C/40/2015, v ktorom bola pohľadávka žalobcu voči J. H. ako dlžníčke právoplatne judikovaná. K predmetnému právnomu úkonu došlo dňa 18.10.2016, teda v priebehu konania sp. zn. 13C/40/2015, v ktorom plná moc na zastupovanie J. H. udelená N. M. bola do spisu doručená 28.1.2016. V čase podpísania právneho úkonu N. M. za maloletú žalovanú, tento preto nepochybne musel mať vedomosť o prebiehajúcom konaní voči J. H., a teda aj o pohľadávke žalobcu voči nej. Skutočnosť, že pohľadávka sa stala vymáhateľnou až následne, nemá vplyv na odporovateľnosť právneho úkonu, nakoľko pohľadávka, ktorej uspokojenie je ukrátené nemusí byť v čase odporovateľného úkonu dlžníka splatná, vymáhateľná ani vykonateľná (pozri napr. rozhodnutie Najvyššieho súdu ČR sp. zn. 21Cdo 2737/2000). Súd žalobe z uvedených dôvodov vyhovel. K namietanej proporcionalite konštatoval, že táto skutočnosť je na účely predmetného konania irelevantná, lebo nejde o zákonnú podmienku odporovateľnosti právneho úkonu.

5. O náhrade trov konania súd rozhodol podľa § 255 ods. 1 CSP v spojení s § 262 ods. 2 CSP a v konaní úspešnému žalobcovi priznal voči neúspešnej žalovanej plnú náhradu trov konania.

6. Rozsudok napadla včas podaným odvolaním žalovaná z odvolacích dôvodov podľa § 365 ods. 1 písm. f/ a h/ CSP, t.j. súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Navrhla, aby odvolací súd rozsudok zrušil a vrátil vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie eventuálne zmenil a žalobu zamietol. Uplatnený nárok považuje za nemorálny, takisto je nemorálny základ, od ktorého sa odvíja toto konanie. Rozhodnutie okresného súdu vo veci sp. zn. 13C/430/2015 ktorým bolo žalobcovi priznané od matky žalovanej zaplatenie 11.150,50 € a na základe ktorého sa vedie aj toto konanie, považuje za nespravodlivé. Okolnosti, ktoré viedli rodičov maloletej k prevodu nehnuteľnosti na svoju dcéru vyplývajú z autonehody, ktorej účastníčkou v lete 2015 bola matka maloletej a ktorá nechcela nechať dcéru v problémoch pri prípadnom dedičskom konaní. Odvolateľka uviedla, že o právoplatnom skončení veci 13C/430/2015 sa dozvedela až po nahliadnutí do spisu a poprela, že by sa pokúšala ukrátiť veriteľa. Uviedla, že nie je pravdou, že sa matka žalovanej nepokúšala znížiť svoj dlh voči žalobcovi, opakovane sa pokúšala spojiť so súdnym exekútorom JUDr. Bohumilom Hušťákom, avšak tento na jej žiadosť o splátkový kalendár nerefletoval. Súdu predložila dôkaz o odhade hodnoty nehnuteľnosti vo výške 68.000 € a navrhla aby súd prihliadal na princíp proporcionality a nesúhlasila s názorom súdu prvej inštancie, že je táto jej námietka irelevantná. Nevyhnutnosť aplikácie princípu proporcionality pri zasahovaní do občianskych práv rozhodovacia prax uznáva, čo odvolateľka podporne

doložila judikatúrou ústavného súdu. Tvrdila, že dlh matky žalovanej voči žalobcovi je možné uhradiť aj iným spôsobom ako určením neúčinnosti právneho úkonu. Mala za to, že ide o závažné porušenie princípu proporcionality a zásah do majetkových práv maloletej osoby, ktorá ani nie je priamym dlžníkom.

7. Žalobca vo vyjadrení k odvolaniu poukázal na to, že pohľadávka mu bola riadne priznaná právoplatným rozsudkom, ktorý nie je možné preskúmať. Zdôraznil konanie matky žalovanej, ktorá počas súdneho sporu previedla jediná hodnotnú vec vo svojom vlastníctve, a to bezodplatne a navyše na blízku osobu. Mal za to, že ide o vzorový odporovateľný právny úkon. Za účelové označil tvrdenia matky žalovanej, že majetok previedla na dcéru z opatrnosti po autonehode, nakoľko maloletá dcéra je jedinou dedičkou po matke a jediné čo týmto prevodom matka žalovanej sledovala, bolo aby neexistoval majetok, z ktorého by sa mohol žalobca uspokojiť. Dlž žalobcu, ktorý sa snaží uspokojiť je na úrovni 25.000 € a ma za to, že námietka proporcionality nemá opodstatnenie, nakoľko i keby hodnota nehnuteľnosti činila dvojnásobok výšku dlhu, nie je možné považovať právo žalobcu za neproporcionálne, a to už vôbec nie za situácie, keď sa dlžník ani len nesnaží svoj dlh akokoľvek znížiť. Tieto úvahy sú však i tak nad rámec zákonnej úpravy odporovateľných právnych úkonov, nakoľko Občiansky zákonník so žiadnou zásadou proporcionality v tomto smere nepočíta. Odkazovať na právne princípy môže strana, ktorá je dobromyseľná a nie strana, ktorá sa snaží veriteľa ukrať uzatváraním odporovateľných právnych úkonov. Navrhol odvolaciemu súdu potvrdiť napadnutý rozsudok ako vecne správny a priznať mu plnú náhradu trov odvolacieho konania.

8. Krajský súd v Košiciach ako odvolací súd (§ 34 CSP), prejednal odvolanie žalovanej ako podané včas (§ 362 CSP), oprávnenou osobou (§ 359 až § 361 CSP), proti rozhodnutiu, proti ktorému je odvolanie prípustné (§ 355 až § 358 CSP), bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 385 ods. 1 CSP a contrario v rozsahu vyplývajúcom z ust. § 379 a § 380 CSP a z hľadiska uplatnených odvolacích dôvodov, s prihliadnutím na vady, ktoré sa týkajú procesných podmienok konania v zmysle ust. § 380 ods. 2 CSP a dospel k záveru, že odvolanie žalovanej nie je dôvodné.

9. Rozsudok bol verejne vyhlásený na Krajskom súde v Košiciach dňa 17.3.2022 o 10.15 hod. v pojednávacej miestnosti č. dverí 202, 2. poschodie, pričom miesto a čas verejného vyhlásenia rozhodnutia boli zverejnené na úradnej tabuli Krajského súdu v Košiciach v zmysle ustanovenia § 219 ods. 1, 3 CSP, § 378 ods. 1 CSP a § 385 ods. 1 CSP a contrario.

10. Žalovaná podala odvolanie z dôvodov podľa § 365 ods.1 písm. f/ a h/ CSP, t.j. súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

11. Odvolací dôvod podľa ust. § 365 ods. 1 písm. f/ CSP je daný v prípade nesprávneho postupu súdu prvej inštancie pri hodnotení výsledkov vykonaného dokazovania, teda v prípade, ak súd vzal do úvahy skutočnosti, ktoré z dôkazov nevyplynuli alebo neboli účastníkmi prednesené, prípadne nevyšli počas konania nijak inak najavo. Môže sa jednať aj o prípad, keď súd neprihliadol na skutočnosti, ktoré boli preukázané alebo vyšli počas konania najavo inak. O nesprávne skutkové zistenie môže ísť aj v prípade, ak dôjde k logickému rozporu v hodnotení dôkazov, t.j. skutočnosti, ktoré vyplynuli z prednesov účastníkov alebo vyšli v konaní najavo inak súd vyhodnotil tak, že to vyvolávalo logický rozpor. Skutkové zistenia nezodpovedajú vykonaným dôkazom, ak výsledok hodnotenia dôkazov nie je v súlade s ust. § 191 ods 1, 2 CSP alebo ak výsledok hodnotenia dôkazov nezodpovedá tomu, čo malo byť zistené spôsobom vyplývajúcim z ust. § 192, 193 a 205 CSP, pričom sa jedná o také skutkové zistenia, na základe ktorých súd prvej inštancie vec posúdil po právnej stránke.

12. V posudzovanej veci nebol naplnený odvolací dôvod podľa ust. § 365 ods. 1 písm. f/ CSP, keďže súd prvej inštancie vykonal vo veci dokazovanie v potrebnom rozsahu a náležite zistil skutkový stav, vykonané dôkazy hodnotil podľa ust. § 191 ods 1, 2 CSP, t.j. každý dôkaz hodnotil jednotlivo a všetky dôkazy v ich vzájomných súvislostiach, pričom prihliadol starostlivo na všetko, čo vyšlo počas konania najavo, v hodnotení jednotlivých dôkazov nebol zistený žiaden logický rozpor. Odvolací súd po preskúmaní napadnutého rozsudku z hľadiska skutkových záverov nezistil, že by skutkové zistenia súdu prvej inštancie nezodpovedali vykonaným dôkazom, alebo že by súd vzal do úvahy skutočnosti, ktoré z vykonaných dôkazov nevyplynuli alebo v konaní nevyšli najavo.

13. K odvolaciemu dôvodu v zmysle ust. § 365 ods. 1 písm. h/ CSP odvolací súd uvádza, že právnym posúdením je činnosť súdu prvej inštancie, pri ktorej aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav, tzn. vyvodzuje zo skutkového zistenia aké práva a povinnosti majú strany sporu podľa príslušného právneho predpisu. Nesprávnym právnym posúdením veci je omyl súdu pri aplikácii práva na zistený skutkový stav (skutkové zistenie), pričom o mylnú aplikáciu právnych predpisov ide, ak použil iný právny predpis, než ktorý mal správne použiť alebo aplikoval správny predpis, ale nesprávne ho vyložil, príp. ho na daný skutkový stav inak nesprávne aplikoval (z podradenia skutkového stavu pod právnu normu vyvodil nesprávne právne závery o právach a povinnostiach strán sporu).

14. Súd prvej inštancie v danom prípade skutkové zistenia podradil pod správne hmotnoprávne predpisy a vyvodil z nich správne právne závery o právach a povinnostiach účastníkov konania, preto nebol naplnený ani odvolací dôvod podľa ust. § 365 ods. 1 písm. h/ CSP.

15. Po preskúmaní napadnutého rozsudku a predchádzajúceho procesného postupu súdu prvej inštancie v rozsahu odvolacích námietok žalobcu (§ 379 ods. 1, § 380 ods. 1, 2 CSP) odvolací súd dospel k záveru, že uplatnené odvolacie dôvody v prejednávanej veci nie sú preukázané a rozhodnutie súdu prvej inštancie je zákonné a vecne správne. Odvolací súd sa stotožňuje so správnymi skutkovými a právnymi závermi súdu prvej inštancie a dopĺňa nasledovne:

16. Podľa § 42a ods. 1 OZ veriteľ sa môže domáhať, aby súd určil, že dlžníkovke právne úkony podľa odsekov 2 až 5, ak ukracujú uspokojenie jeho vymáhateľnej pohľadávky, sú voči nemu právne neúčinné. Toto právo má veriteľ aj vtedy, ak je nárok proti dlžníkovi z jeho odporovateľného právneho úkonu vymáhateľný alebo ak už bol uspokojený.

17. Podľa § 42a ods. 2 OZ odporovať možno právnomu úkonu, ktorý dlžník urobil v posledných troch rokoch v úmysle ukrátiť svojho veriteľa, ak tento úmysel musel byť druhej strane známy, a právnomu úkonu, ktorým bol veriteľ dlžníka ukrátený a ku ktorému došlo v posledných troch rokoch medzi dlžníkom a osobami jemu blízkymi (§ 116 a § 117) alebo ktoré dlžník urobil v uvedenom čase v prospech týchto osôb s výnimkou prípadu, keď druhá strana vtedy dlžníkov úmysel ukrátiť veriteľa aj pri náležitej starostlivosti nemohla poznať.

18. Zmyslom odporovacej žaloby (z hľadiska žalujúceho veriteľa) je docieľiť rozhodnutie súdu, ktorým by bolo určené, že voči nemu je dlžníkom urobený právny úkon neúčinný. Rozhodnutie súdu, ktorým by bolo odporovacej žalobe vyhovené, predstavovalo by podklad k tomu, aby sa veriteľ mohol na základe titulu spôsobilého na výkon rozhodnutia (exekučného titulu) vydaného proti dlžníkovi domáhať uspokojenia svojej pohľadávky z toho, čo odporovateľným právnym úkonom ušlo z dlžníkovho majetku a to nie proti dlžníkovi, ale voči tomu, kto mal z odporovateľného právneho úkonu prospech. V prípade, že uspokojenie veriteľa z tohto majetku nie je dobré možné, musí sa veriteľ - namiesto určenia neúčinnosti právneho úkonu - domáhať, aby mu ten, komu z odporovateľného právneho úkonu dlžníka vznikol prospech, vydal takto získané plnenie. Odporovacia žaloba je právnym prostriedkom slúžiacim na uspokojenie vymáhateľnej pohľadávky veriteľa v konaní o výkon rozhodnutia (exekučnom konaní), a to postihnutím veci, práv alebo iných majetkových hodnôt, ktoré odporovateľným právnym úkonom ušli z dlžníkovho majetku, príp. vymožením peňažnej náhrady vo výške zodpovedajúcej prospechu získanému z odporovateľného právneho úkonu.

19. Pasívna legitímácia v takomto konaní je upravená v § 42b ods. 2 OZ tak, že žaloba o určenie, že dlžníkov právny úkon je voči veriteľovi neúčinný, môže byť úspešná len vtedy, ak bola podaná voči osobe, s ktorou alebo v prospech ktorej bol právny úkon urobený.

20. Na podanie odporovacej žaloby je aktívne vecne legitimovaný veriteľ, ktorého pohľadávka proti dlžníkovi je vymáhateľná, keď dlžníkovke právne úkony ukracujú jeho uspokojenie. Veriteľom je ten, kto má proti dlžníkovi pohľadávku .

21. Podľa už ustálenej súdnej praxe (viď napr. rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 6Cdo/253/2012 zo 17.12.2013) pod vymáhateľnou pohľadávkou v zmysle § 42a ods.1 OZ treba rozumieť takú pohľadávku, ktorá bola veriteľovi priznaná vymáhateľným rozhodnutím alebo iným titulom, podľa ktorého možno vykonať exekúciu. Odporovacia žaloba je totiž právnym prostriedkom slúžiacim k uspokojeniu vymáhateľnej pohľadávky veriteľa v exekučnom konaní a to postihnutím veci alebo

iných majetkových hodnôt, ktoré odporovateľným právnym úkonom ušli z dlžníkovho majetku, prípadne vymožením peňažnej náhrady vo výške zodpovedajúcej prospechu získanému z odporovateľného právného úkonu. K tejto aktuálnej rozhodovacej praxi najvyššieho súdu sa prikláňa aj občiansko-právna doktrína a reflektuje ju aj rozhodovacia prax Ústavného súdu Slovenskej republiky (viď uznesenie Pléna Ústavného súdu Slovenskej republiky PL.ÚS 39/2015 z 1.7.2015).

22. Právny úkon dlžníka, ktorým ukracuje možnosť veriteľa uspokojiť svoju pohľadávku, je odporovateľný nielen vtedy, ak veriteľova pohľadávka bola vymáhateľnou už v dobe, kedy bol urobený, ale aj v prípade, ak bol urobený skôr, než sa veriteľova pohľadávka stala vymáhateľnou. Nie je pritom rozhodné, či ide o pohľadávku splatnú alebo nie, alebo či ide o pohľadávku budúcu. Pre uplatnenie odporovateľnosti je právne významné, že veriteľ je skutočne veriteľom a že dlžník urobil ukracujúci úkon. Odporovacia žaloba však môže byť úspešná iba vtedy, ak je pohľadávka veriteľa vymáhateľná aspoň v dobe rozhodnutia súdu (rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 27.2.2012 sp. zn. 4Cdo/198/2010, rozsudok Najvyššieho súdu Českej republiky zo dňa 24.7.2001 sp. zn. 21Cdo/2737/2000 a zo dňa 23.5.2001 sp. zn. 21Cdo/1912/2000). Bremeno tvrdenia a dôkazné bremeno o tom, že pohľadávka je vymáhateľná a že dlžníkove právne úkony objektívne ukracujú jeho uspokojenie znáša veriteľ.

23. Odvolací súd konštatuje, že v posudzovanej veci žalobca uniesol svoje dôkazné bremeno, keď preukázal, že voči dlžníčke má právoplatným rozsudkom priznanú pohľadávku a táto v rozhodnom období 3 rokov bezodplatne darovacou zmluvou previedla na svoju maloletú dcéru nehnuteľnosti, ktoré vlastnila, pričom ako sama uviedla, iné, veci väčšej hodnoty nevlastní, dlh, ktorý má voči žalobcovi dobrovoľne neplní. Na druhej strane v prípade právného úkonu uskutočneného medzi blízkymi osobami, je potrebné vychádzať z tzv. obráteného dôkazného bremena, nakoľko sa predpokladá existencia vedomosti blízkych osôb o úmysle dlžníka ukrátiť svojho veriteľa. Blízke osoby sa môžu účinne obrániť proti odporovateľnosti len tak, že preukážu, že o úmysle dlžníka nemohli vedieť ani pri vynaložení náležitej starostlivosti (§ 42a ods. 2 OZ). Pojem náležitá starostlivosť predstavujú síce zákonný pojem, resp. kategóriu, ale bez bližšieho kvalitatívneho vymedzenia. Podľa uznesenia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 5 Obdo 4/2016 z 30.3.2016, publikovaného v Zbierke stanovísk NS a súdov SR č. 7/2017 „Blízka osoba dlžníka sa môže žalobe podľa § 42a OZ účinne ubrániť ak hodnoverným spôsobom preukáže, že v súvislosti s odporovaným právnym úkonom postupovala s takou náležitou starostlivosťou, aby ukracujúci úmysel rozpoznala, alebo sa o ňom aspoň mohla dozvedieť. Z hľadiska posúdenia požiadavky vynaloženia náležitej starostlivosti zo strany blízkej osoby dlžníka, nemôže odkaz na vzájomnú dôveru medzi blízkymi osobami nahrádzať dôkaznú povinnosť žalovanej strany preukázať vynaloženie určitých konkrétnych úkonov náležitej starostlivosti tak, ako to predpokladá ust. § 42a OZ.“ Takto postavené dôkazné bremeno žalovaná v konaní nielenže jednoznačne neuniesla ale skutočnosti tomu nasvedčujúce ani netvrdila. V posudzovanej veci je žalovanou maloletá dcéra dlžníčky, ktorá bola pri uzavretí darovacej zmluvy zastúpená opatrovníkom Jánom Regrutom. V tejto súvislosti odvolací súd uvádza, že nie je rozhodujúce, že žiadne skutočnosti, ktoré by boli v rozpore so záujmami maloletého dieťaťa, nezistil opatrovnícky súd, ktorý darovanie predmetných nehnuteľností schválil. Schválenie právného úkonu súdom, v tomto prípade darovacej zmluvy, ktoré sa vyžaduje k jeho platnosti, nepostačuje k záveru, že súdom takto schváleným právnym úkonom nedošlo zároveň k ukráteniu veriteľa, alebo že bola naplnená podmienka náležitej starostlivosti v zmysle ust. § 42a ods. 2 OZ (podporne rozsudok NS ČR sp. zn. 30 Cdo 1706/2006).

24. Žalovaná strana opakovane poukazovala na princíp proporcionality a žiadala ho aplikovať v posudzovanej veci.

25. Právne úkony, ktorými dlžník previedol svoju vec, právo alebo inú majetkovú hodnotu na iného, skracujú uspokojenie pohľadávky veriteľa vtedy, ak vedú k zmenšeniu majetku dlžníka a ak v dôsledku nich vzniknutému zmenšeniu majetku majú súčasne za následok, že veriteľ nemôže dosiahnuť uspokojenie svojej pohľadávky z majetku dlžníka, hoci - nebyť týchto úkonov - by sa z majetku dlžníka aspoň čiastočne uspokojil. Prípadný motív, pohnútky dlžníka pre taký úkon, pritom nie sú rozhodujúce (napr. rozhodnutie NS ČR sp. zn. 21 Cdo 796/2011, sp. zn. 30 Cdo 3775/2010). Dlžníčka si musí byť vedomá, že jej pôvodný dlh voči veriteľovi, priznaný právoplatným rozsudkom súdu, neustále narastá, pretože nepristúpila k jeho dobrovoľnému plneniu a v súčasnosti spolu s úrokom z omeškania a priznanými trovami je asi vo výške 25.000 €. Hodnota darovaných nehnuteľností bola stanovená na sumu 68.000 €. Samotná dlžníčka na pojednávaní dňa 13.10.2020 prehlásila, že finančne nie je

„za vodou“, nevlastní nejaký iný hodnotnejší majetok. Je preto zrejmé, že jediný hodnotnejší majetok, ktorý vlastnila, previedla bezodplatnou darovacou zmluvou na svoju dcéru a zmenšila tak svoj majetok spôsobom, že veriteľ nevie uspokojiť svoju pohľadávku z jej majetku, pričom nebyť tohto jej úkonu, by sa z jej majetku mohol uspokojiť. Za takýchto okolností neexistuje priestor, aby súd skúmal proporionalitu medzi dlhom a hodnotou darovanej nehnuteľnosti, lebo dlžníčka iný majetok na uspokojenie pohľadávky dlžníka podľa svojho tvrdenia nemá a nevie ho iným spôsobom uhradiť.

26. Záverom odvolací súd poukazuje na to, že všeobecný súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené sporovou stranou, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzali do všetkých detailov sporu uvádzaných stranami sporu. Preto odôvodnenie rozhodnutia všeobecného súdu (prvostupňového ale aj odvolacieho), ktoré stručne a jasne objasní skutkový a právny základ rozhodnutia, stačí na záver o tom, že z tohto aspektu je plne realizované základné právo účastníka na spravodlivý proces (uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky z 3. júla 2003 sp. zn. IV. ÚS 115/2003).

27. Odvolací súd zdôrazňuje, že základom jeho potvrdzujúceho rozhodnutia bola právna úprava obsiahnutá v ust. § 387 ods. 2 CSP v spojení s uznesením Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. IV. ÚS 350/2009 a rozsudkom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 2 Cdo 170/2005, v intenciách ktorých pri potvrdení rozhodnutia okresného súdu nie je potrebné, aby krajský súd v odôvodnení svojho rozsudku zopakoval tie závery napadnutého rozsudku okresného súdu, s ktorými sa stotožňuje, pretože odôvodnenia a rozhodnutia prvoinštančného súdu a odvolacieho súdu tvoria jeden celok (II. ÚS 78/05, III. ÚS 264/08, IV. ÚS 372/08), a preto postačuje len odkázať cez § 387 ods. 2 CSP na odôvodnenie obsiahnuté v napadnutom rozsudku.

28. O trovách odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa § 396 ods.1 CSP v spojení s § 255 ods. 1 CSP. Žalovaná nebola v odvolacom konaní úspešná, preto úspešnému žalobcovi boli priznané trovy odvolacieho konania v plnom rozsahu s tým, že o ich výške rozhodne súd prvej inštancie.

29. Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Košiciach pomerom hlasov 3:0. (§ 393 ods. 2 posledná veta CSP).

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie **n i e j e** prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu, c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník, d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu, b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada, b) napadnutý

výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada, c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b). Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 1, 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy. Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 1, 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP). Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).